

Jaarverslag

2021

Menu

Kerngegevens

Statutaire naam; Stichting The Art of Charity

Publieke naam: Charity

Fiscaalnummer: 822291319

ANBI Rsin 822291319

Postadres: Postbus 4182 7320 AD Apeldoorn

Bezoekadres: Meidoornplein 11, Wezep

Bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat uit vier personen: B. Teerling (voorzitter), D.F. Ensing (secretaris), E. van Oene (penningmeester) en H. Geertsma (vicevoorzitter).

Doelstelling:

Mensen in ontwikkelingslanden helpen om op een betere manier voedsel te verbouwen op hun eigen grond, waardoor ze economisch zelfstandig worden en het voedseltekort wordt tegengegaan. De stichting richt zich vooralsnog op Malawi.

Beleid:

Het projectplan dat de stichting in Malawi uitvoert, heet 'Food For Life'. Het is een verbeterde versie van het systeem Farming God's Way. De opzet van Food For Life is dat deelnemers een akker krijgen van 700 m² en verder de middelen die nodig zijn om op die akker mais te kunnen verbouwen. Nadat men twee jaar goed heeft meegedaan mag men doorgroeien naar 4.900 m² op eigen land. Het gebruik van natuurlijke middelen staat voorop. De mensen die in Malawi leiding geven aan het project leren de boeren hoe ze met behulp van mest, groen, zuurstof en water verrijkte compost kunnen maken. Die verrijkte compost moet het gebruik van kunstmest na twee jaar volledig vervangen. Het project realiseert een veel grotere en een beter gegarandeerde opbrengst dan de traditionele landbouwmethode. Misoogsten zijn de afgelopen tien jaar met dit systeem nog niet voorgekomen.

Alle inwoners van een dorp kunnen in het project participeren. Chiefs bepalen wie deel kunnen nemen als de vraag groter is dan het aanbod. Plaatselijke comités voeren de planning en het beleid uit, onder de bestuurlijke leiding van een ngo. Er is gekozen voor een managementstructuur met een hiërarchische opzet. Kleine groepjes worden naar boven toe steeds groter en eindigen bij de directeuren, die verantwoording afleggen aan de executive director van de ngo, tevens de voorzitter van Charity. Die opzet blijkt in de praktijk goed te werken. Het afleggen van verantwoording gebeurt goed en zorgvuldig.

De ngo Food For Life Malawi Limited is op 13 december 2017 door de overheid erkend. Het bestuur wordt gevormd door een aantal inwoners van Malawi en de voorzitter van Stichting The Art of Charity in Nederland. In 2021 functioneerde het bestuur nog niet goed. Feitelijk

was er in Malawi zelf maar sprake van twee actieve bestuursleden. Inmiddels hebben nog twee personen toegezegd in het bestuur zitting te willen nemen. Er wordt gestreefd naar een aantal van zeven (inclusief de vertegenwoordiger uit Nederland). De ngo werkt samen met diverse bevolkingsgroepen en kerken.

In 2020 is besloten om in alle gebieden waar gebruik wordt gemaakt van ons project over te gaan tot invoering van het 'Mansholtsysteem'. De naam is ontleend aan het plan dat minister Mansholt na de Tweede Wereldoorlog in Nederland heeft ontwikkeld om de boeren een betere inkomensgarantie te geven. Boeren die na twee of drie jaar het leersupportsysteem verlaten, mogen van dit Food For LiFe Mansholtsysteem gebruikmaken. Voor de mais die zij volgens het FFF-principe verbouwen – waarbij ze dus geen kunstmest, maar verrijkte compost gebruiken – krijgen zij een gegarandeerde prijs. Die prijs wordt jaarlijks vastgesteld op een bedrag dat voor deze boeren aantrekkelijk is. In 2021 was dat bedrag 120 mkw per kilo. De betaling vindt plaats in twee etappes. Op het moment dat de oogst wordt aangeleverd (in april/mei) krijgen de boeren 60 mkw. Daarmee hebben ze geld om voor hun familie te zorgen vanaf de oogst tot het volgens plantseizoen. De tweede betaling volgt zes maanden na de eerste aanlevering. Daarmee kunnen de boeren hun nieuwe zaaizaden en meststoffen kopen en hebben ze geld om voor hun familie te zorgen totdat er weer een oogst is. Op deze manier kunnen zij uit de dodelijke klem van blijvende armoede worden verlost.

Wat de financiering van het project betreft: middelen worden onder andere verkregen door de verkoop van nieuw woon- en kantoormeubilair (zie onder 'Steun vanuit Nederland'). Daarnaast wordt via media en via persoonlijke contacten een beroep gedaan op particulieren, kerken, bedrijven en organisaties. Bij de media valt met name te denken aan het Nederlands Dagblad, het Reformatorisch Dagblad, huis-aan-huisbladen, Groot Nieuws Radio, de EO, de lokale omroep en de social media). We merken dat door al deze media-activiteiten de bekendheid met onze stichting en ons project steeds groter wordt.

Omdat de stichting geen betaalde krachten in dienst heeft, wordt al het geld dat binnenkomt – afgezien van een beperkte vrijwilligersvergoeding – besteed aan de doelstelling van het project. Onder die doelstelling vallen uiteraard ook de kosten van de reizen die naar Malawi worden gemaakt. We proberen die kosten zo beperkt mogelijk te houden en houden daarbij rekening met wat nodig is voor degenen die de reizen maken.

Zo'n 10 vrijwilligers werken enthousiast mee aan de public relations, de fondswerving, de aanvoer en verkoop van meubilair en de verzorging van de websites www.helpmalawi.nu en www.livingfair.nl.

Het uiteindelijke perspectief van ons werk is dat het project verzelfstandigd wordt en dus kan worden voortgezet zonder hulp uit Nederland. Met het oog daarop zijn we er voortdurend op gericht om in Malawi capaciteit op te bouwen die een waarborg biedt voor de continuïteit. We zien daar goede ontwikkelingen in.

Het CBF vraagt dat de stichting aantoonbaar aandacht heeft voor integriteit en voor de mogelijkheid van grensoverschrijdend gedrag. Daarom staat er een integriteitsprotocol op de website van de stichting. Het protocol is ook naar alle vrijwilligers gestuurd.

Communicatie

Communicatie over het project vindt plaats via de website van de stichting, Facebook en Whatsapp en via kerkbladen van betrokken kerkelijke gemeenten.

Via Whatsapp wordt wekelijks bekendgemaakt hoeveel meubilair er is verkocht, hoeveel winst dat voor ons project heeft opgeleverd en hoeveel giften er zijn binnengekomen.

Risico's

De risico's die aan het project verbonden zijn, betreffen de mogelijkheid van misoogsten en de mogelijkheid dat er te weinig geld binnenkomt om het project volgens plan te kunnen financieren. In het ergste geval zou dat moeten betekenen dat de omvang van het project moet worden teruggebracht. Het spreekt vanzelf dat de stichting zich er tot het uiterste voor zal inzetten om dat scenario te voorkomen. Gelukkig is dat op dit moment niet aan de orde. Er komt nog altijd voldoende geld binnen om het project zonder grote zorgen te kunnen voortzetten. De coronacrisis heeft daar, als we naar het jaarresultaat kijken, geen verandering in gebracht.

Een ander risico betreft de personele continuïteit. Die is in Malawi wel goed gewaarborgd, maar in Nederland ligt dat wat moeilijker. De voorzitter vervult met zijn vele activiteiten een belangrijke rol in het project en kan daarom niet worden gemist. Hij is ook degene die de bezoeken aan Malawi brengt, vaak samen met zijn vrouw, soms met iemand anders. Gezien zijn leeftijd, zal er in 2025 een opvolger beschikbaar moeten zijn. Daar wordt dan ook over nagedacht. Mocht de voorzitter voor die tijd iets overkomen, dan is er wel iemand beschikbaar die zijn plaats voorlopig kan innemen. De mogelijkheid van een betere taakverdeling blijft de aandacht van het bestuur houden.

Vergaderingen

Het bestuur heeft in 2021 vier keer vergaderd (26 januari, 19 april, 10 augustus en 25 oktober). Vanwege de coronamaatregelen gebeurde dat twee keer online; de beide andere vergaderingen werden gehouden in de webshopwinkel in Wezep. Aan de hand van een grotendeels vaste agenda werd kwamen in de vergaderingen alle aspecten van het werk van de stichting en alle ontwikkelingen rond het project Food For Life aan de orde.

Van elke vergadering is een verslag gemaakt dat in de volgende (reguliere) vergadering werd vastgesteld, getekend en vervolgens gearchiveerd.

Reizen naar Malawi

De voorzitter van de stichting, de heer Teerling, tevens executive director van de ngo, maakt regelmatig een reis naar Malawi, al dan niet samen met iemand anders. Die reizen zijn bedoeld om op de projectlocaties de stand van zaken op te nemen, te overleggen met de leidinggevendenden en de overheid, deelnemers te bemoedigen en aan te moedigen en waar nodig aanwijzingen te geven met het oog op een verbetering van de resultaten.

Vanwege de coronacrisis kon Malawi in de verslagperiode maar twee keer worden bezocht, maar beide keren is er wel meer tijd voor het bezoek genomen dan anders doorgaans het geval was. De bezoeken werden gebracht van 29 april t/m 2 juni en van 13 december t/m 3 februari (2022).

In de tussentijd worden de contacten met Malawi vooral onderhouden via Whatsapp.

De reizen waren fysiek zwaar, vanwege de vele activiteiten, maar vooral ook vanwege de slechte conditie van de wegen, waarover soms lange afstanden moesten worden afgelegd.

Beide bezoeken waren echter zeer productief. De ontvangst was ook steeds hartverwarmend.

Ontwikkeling van het project in Malawi

Het project begon in 2012 met 27 boeren en is inmiddels uitgegroeid tot een aantal van 6.000 deelnemers aan het eind van 2021. In de afgelopen jaren heeft de stichting het systeem aan 25.000 mensen geleerd. Sommige deelnemers blijven vanaf het begin. Anderen verlaten het leersysteem en doen het voor zichzelf. Weer anderen kijken de methode alleen maar af en passen die dan toe op hun eigen land. Er is sprake van een rijke spin-off. De deelnemers aan het project zijn uitstekende ambassadeurs. Aanvankelijk was er veel weerstand in de zin van 'we eten niet van mest', maar die weerstand is nu wel overwonnen.

Ook in het afgelopen jaar kon worden geconstateerd dat op de akkers waar Food For Life is toegepast de opbrengst vele malen groter was dan bij de traditionele landbouwmethode en dat de kolven er veel beter uitzagen. Dankzij Food For Life hebben 100.000 mensen in Malawi het hele jaar door elke dag te eten. Met de traditionele methode, toegepast op hetzelfde aantal akkers, zou dat aantal niet hoger liggen dan 4500. In het noorden van het land zijn de resultaten beter dan in het zuiden. Dat heeft te maken met verschillende klimatologische omstandigheden en grondsoorten, maar voor een deel ook met een verschillende motivatie van de deelnemers. Een uitzonderlijk goede oogst werd binnengehaald in Ifombu Chitipa, het meest afgelegen en het meest arme gebied in het uiterstnoorden van het land. De boeren daar gebruiken alleen mest, met zeer goede resultaten.

Het beleidsplan van de stichting gaat ervanuit dat we in 2023 stoppen met nieuwe toetreders voor FFF. Vanuit Malawi wordt echter voortdurend gevraagd om door te gaan met het opleiden van nieuwe deelnemers. Het bestuur heeft eind 2021 in principe besloten om voorlopig door te gaan met het toelaten van 1000 nieuwe deelnemers per jaar. We zouden graag willen bereiken dat uiteindelijk 1 miljoen mensen elke dag te eten hebben via de FFF-methode. In 2022 zal het bestuur een definitieve beslissing nemen.

In het seizoen 2020/2021 is het werken volgens het Mansholt-systeem van start gegaan (zie onder 'Beleid').

Overigens spreekt men in Malawi zelf niet van het Mansholt-systeem, maar van het 'Joseph-systeem'. Daarmee wordt gerefereerd aan het Bijbelverhaal over Jozef, die onderkoning werd in Egypte en daar een beleid voerde waardoor hij in een tijd van hongersnood mensen uit het hele land en ook daarbuiten van voedsel kon voorzien.

De prijs van kunstmest in Malawi is in 2021 met 50% gestegen. Veel boeren willen nu snel overschakelen op natuurlijke mest. Het Joseph-systeem moet mensen ook stimuleren om eigen natuurlijke meststoffen te produceren of aan te schaffen. De opbrengst moet daar beter van worden. Voorlopig zitten we nog wel vast aan natuurlijke mest met een beetje stikstof.

Het maken van de verrijkte compost door individuele boeren laat te wensen over. Daarom is besloten om de productie per district centraal te maken. De mest moet dan met vrachtauto's naar de diverse locaties worden vervoerd.

Tijdens hun tweede bezoek van 2021 werden de heer en mevrouw Teerling geconfronteerd met de gevolgen van te lang uitblijvende regen en later ook van zware overstromingen. Er werd een slechte oogst verwacht. In verband daarmee is acuut besloten noodhulp te bieden, met name in de vorm van nieuw zaaizaad.

De regering van Malawi heeft aangegeven dat het tijd wordt om een professioneel kantooradres te creëren waar zij ons kan vinden. We hebben al pogingen in die richting ondernomen, maar zijn daar nog niet in geslaagd. Op dit moment wordt nagedacht over de aankoop van (een deel van) het Africa House in Lilongwe of aan het huren van een appartement in dat complex.

Om het goede van ons systeem beter onder de aandacht te brengen, willen we graag opnamen maken die worden uitgezonden via de televisie en de sociale media. In verband daarmee wordt gewerkt aan een website speciaal voor Malawi. We zijn in 2021 in contact gekomen met een inwoner van Malawi die reportages maakt voor zijn bedrijf en ook voor de overheid. Hij zal ons dienen met een prijsopgave voor een professionele reportage.

Nu de organisatie groeit, laat de stichting in Malawi controles uitvoeren door functionarissen uit de financiële wereld. Over het jaar 2021 zullen zij een overzicht geven van de inkomsten en uitgaven, op basis van door een treasure aangeleverde informatie. De heer Teerling heeft tijdens een van zijn bezoeken drie personen gevonden die zijn vertrouwen hebben. Zij zullen rapporteren aan de hand van een standaardverslag. Ze zullen ook steekproefsgewijze een aantal akkers bezoeken om te bekijken of de betreffende boeren die akkers werkelijk beplant hebben.

Steun vanuit Nederland

In de showroom aan de Rondweg in Wezep werd gedurende de eerste drie maanden van 2021 nog nieuw meubilair verkocht voor bepaalde bedrijven, waarbij minimaal 20% van het bedrag ten goede kwam van het project Food For Life. Zoals in het vorige jaarverslag is aangegeven, heeft eigenaar Bol de showroom verkocht en moest deze voorziening dus worden ontruimd. Op 3 april was die ontruiming voltooid en werd het gebouw netjes achtergelaten.

De verkoop werd voortgezet in het voormalige pand van Intertoys aan het Meidoornplein. Er is veel (vrijwilligers)werk verzet om die winkel klaar te maken voor gebruik. Het is een mooi geheel geworden. Helaas werden we de eerste tijd nog gehinderd door een lockdown, die het niet mogelijk maakte om de winkel direct te openen. Daardoor lag de verkoop ook een stuk lager dan we gewend waren. Pas op 26 juni kon de officiële opening plaatsvinden. Intussen hebben mevrouw Teerling en Grace Nyasulu hard gewerkt aan het opzetten van een webshop (www.livingfair.nl). Op die webshop komt de focus te liggen voor de verkoop. De kosten voor de winkel zijn hoog en de opbrengsten blijven aan de lage kant. Het huurcontract loopt in december 2022 af. Voor die tijd zal moeten worden besloten of we het contact met vijf jaar willen verlengen.

Behalve uit de verkoop van meubilair werden inkomsten verkregen door bijdragen van particulieren, bedrijven, kerken en organisaties en zelfs door de verkoop van oud ijzer en dergelijke (met dank aan vrijwilliger Henk Blok). We zijn dankbaar voor de steun die we ook in 2021 van veel kanten hebben ontvangen. Een collecte van de samenwerkende kerken in Hattem bracht bijvoorbeeld bijna 3000 euro op.

Na de zomervakantie werd een grootscheepse fundingsactie opgezet om meer sponsors en donateurs binnen te halen.

Naast een groot aantal kleine giften kwamen er steeds vaker grotere bedragen binnen. Om meer financiële armslag te krijgen, willen we graag meer grote fondsen benaderen. Daar is een andere knowhow voor nodig dan voor het benaderen van kleinere fondsen. Het bestuur is bezig daar een oplossing voor te zoeken.

Wat het Reformatorisch Dagblad betreft: deze krant houdt elk najaar een actie voor goede doelen, via de stichting Draagt Elkanders Lasten (zie www.steundel.nl). Ons project was een van de drie doelen die deze keer van de actie mochten profiteren. Waar aanvankelijk werd uitgegaan van een opbrengst van 600.000 euro kwam de teller uiteindelijk boven de 1 miljoen euro uit. Daarvan krijgt onze stichting een derde deel. We zijn bijzonder dankbaar voor deze royale bijdrage aan ons project. Met het oog op het snel kunnen verschaffen van noodhulp (zie boven, onderaan pagina 4) hebben we een voorschot op het bedrag gevraagd en gekregen. We zijn blij dat we daarmee veel inwoners hebben kunnen helpen in een situatie waarin die hulp hard nodig was.

Verder vermelden we weer met dankbaarheid de goede samenwerking met de Generale Diaconale Commissie van de Hersteld Hervormde Kerk. De GDC heeft ons financieel weer royaal gesteund en kocht van ons de mais die wij van de deelnemers aan ons project hadden teruggekregen. Die mais is in februari 2021 in 3600 zakken van 50 kg van het noorden van het land naar het zuiden gebracht – een afstand van 600 km. Daar is ze uitgedeeld aan de arme bevolking in het gebied waar de Hersteld Hervormde Kerk actief is.

Het feit dat van allerlei kanten bijdragen binnenkomen, kan niet voorkomen dat we zo nu en dan tijdelijk een lening moeten sluiten. Ook in 2021 bleek dat noodzakelijk, toen er aan het begin van het jaar geld nodig was voor het planten van zaaigoed en de inkomsten uit de verkoop van meubilair als gevolg van de coronacrisis tegenvielen.

In zijn vergadering van 10 augustus 2021 heeft het bestuur officieel de jaarrekening en het jaarverslag over 2020 vastgesteld. Informeel (via de mail) was dat al eerder gebeurd om een tijdige plaatsing op de website mogelijk te maken. We mochten constateren dat 2020 ondanks de coronacrisis ook in financieel opzicht een goed jaar is geweest.

Ten slotte

Als we het geheel van 2021 overzien, mogen we met dankbaarheid vaststellen dat we ook dit jaar Gods rijke zegen over ons project en over het werk van onze stichting hebben ervaren.

Afgesloten 10 maart 2022

Halbe Geertsma